

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De
Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis,
Commentariorum Libri LVIII**

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Mundus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

A quæ de Scarabeo traduntur vera sunt, vera autem ut credamus esse, non ipsius Appionis tantum authoritas, verum & Aristotelis, & Plutarchi, & aliorum scriptorum excellentium consensus efficit, imo ut nihil hi scripserint, quæ passim nosmetipsi quantum fieri potuit oculata fide perspicere potuimus, non verum asseverare, pervicacis esse ingenii. Tam igitur super operibus ejus admiranda cum sint, tantum abest ut vel Appion, vel Ægyptii alii sacerdotes, qui signate adeo rem interpretati sunt, ridendi videantur, ut merita potius, hoc est, magna & ingenti laude fraudandum minime sit eorum inventum.

MUNDUS. CAP. XV.

C Ur enim quis Ægyptios sacerdotes irrideat, quod mundi speciem, motusque ipsos per Scarabeum significari tradiderint, non satis video, si pilulas illas, in quibus seminum ex sese primum habuerint, ac in vermiculos primum, mox in certam effigiem conformati fuerint, ad mundi ipsius imaginem & rationem fieri compertum est. Scarabeus enim certo anni tempore bubulum excrementum nactus, materiam eam sibi suscipit elaborandam, quod primo statim facis suæ versu mordet Aristophanes, *αἰὲρ ἀπὸ τοῦ μύλαρος ὡς τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ*. Quo loco maxam Poeta pro Excremento posuit utcumque primum ex ea pilulas conficit, ut jam mundi ipsius formam initio imitentur, mox eas ab ortu occasum versus posticis impellens pedibus, non intermissa rotatine, protrudit, ipse interim a versus ortum spectat: quasi de industria id det operâ, ut cæli ipsius exemplar intiendo imaginem ejus exprimere conetur. Quid vero illud, quod inter trahendum a Subsolano in Africum fertur, quasi astrorum cursui fieri obviam contendat, qui quidem proprio motu ab Africo ad Subsolanum est? Neque me præterit, esse qui non bovillum, sed asinum excrementum ad hoc opus deligi autumant: & ab eo inter volutandū genitale semen fimo superfundi comminiscuntur, unde materies ipsa concipiat. Addunt etiam, ut historia sit verisimilior, nomen ipsum convenire, quod Canthon asinus sit, unde Cantharus insectum id denominetur. Sed hæc varietas ad nos nihil: cum de pila sermo sit, ex fimo Scarabeus informat, atque mox in aquas volutando protrudat.

GENERATIO. CAP. XVI.

P R O X I M U M huic significatum est, rerum procreationem atque principium, ex ejusdem animalis imagine significari. Siquidem ex aquis in lucem prodeunt Scarabei, veluti rerum omnium generationem ab aquis esse Philosophi non postremæ authoritatis autumant, Homerum quippe secuti, qui totiens Oceanum rerum Parentem omnium appellat. Nam ea quis quotidie non teneatur, scandere aquas in cælum, diceret Plinius, easdemque cadentes omnium terra nascentium esse causam, truges indeigni, arbores fruticesque vivere, vitalem etiam herbis animam elargiri, omnes denique terræ vires aquarum esse beneficia? Quod vero Scarabeos diximus ex aquis primū lucem auspiciari, ex historia cognoscere est: quod scilicet simul ac pilæ illæ ex fimo fabricatæ sunt, Scarabeus terram infodit, ubi eas per dies octo & viginti sepultas occulat, quot itidem diebus I. una duodecim Zodiaci signa perambularit, atque hæc hyeme potissimum rigente sunt. Dumque ita pilæ terra coopertæ confoventur, animantur primum in vermiculos, inde paulatim in genus informantur, fimo tamen uti folliculo quodam inclusi, nono autem & vigesimo die pater è nido prodit, pilulas egerit, & singulas, uti dicebamus, protrudendo in aquam provolvit: utpote qui diem eum Solis & Lunæ coitum conciliare non ignorat, ac perinde mundi ipsius generationem quandam assimilare, orbe inde Lunæ novæ oriri incipiente. Pilæ autem in aquis mollitæ primum, atque haud ita multo post ad apertæ cum fuerint, informati jam excluduntur Scarabei, & nigrum ite campis agmen. Quod si Formica tanto hominum consensu provixit titulum consecuta est, quod in convectandis aservandisque prædis admodum sedula esse videatur, quos honores habendos Scarabeo excogitabunt mortales, qui non humanarum tantum rerum peritos eos, verum & cælestium, & divinarum propemodum non ignaros intueantur? Certe non immerito *κατὰ τὴν ἀφ᾽ οὐρανοῦ* proverbium celebratur, ab iis qui singularem in eo vermiculo sapientiam animadvertunt.

UNIGENITUS. CAP. XVII.

Q uod vero apud Ægyptios legitur, Unigenitum hieroglyphice per Scarabei figuram significari, non eo tantum modo accipiendum, quo quempiam unicum filium Unigenitum appellare con-